

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 5Co/3/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4113241630
Dátum vydania rozhodnutia: 20. 02. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Vladimír Pribula
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2019:4113241630.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Nitre, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Vladimíra Pribulu a sudcov JUDr. Borisa Minksa a JUDr. Olivera Kolenčíka, v právnej veci žalobkyne: R. F. K., bytom I., Z. X, zastúpená: Advokátska kancelária JUDr. Peter Strapáč, PhD., s.r.o., so sídlom Čadca 022 01, Ul. 17. Novembra 3215, proti žalovanému: R.. Q. K., bytom I., N. XXXX/XX, zastúpený advokátom: JUDr. Jozef Virgala, Nitra, Ružová 26, o vypríadaní bezpodielového spoluvlastníctva manželov po rozvoде (ďalej len BSM), o odvolaní žalobkyne proti rozsudku Okresného súdu Nitra zo dňa 30. mája 2017, č. k. 25C/319/2013-629, takto

rozhodol:

Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie **p o t v r d z u j e**.

Žalovanému voči žalobkyni priznáva náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu.

o d ô v o d n e n i e :

1.1. Okresný súd Nitra (ako súd prvého stupňa v zmysle § 9 ods. 1 OSP zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok, ďalej len "OSP" a od 1.7.2016 v zmysle § 12 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok, ďalej len "CSP" ako súd prvej inštancie) rozsudkom zo dňa 30. mája 2017, č. k. 25C/319/2013-629 rozhodol o vyporiadaní rozvodom zaniknutého bezpodielového spoluvlastníctva manželov (ďalej len "BSM") tak, že: I. do výlučného vlastníctva žalobkyne prikázal hnuiteľné veci: 1. fotoaparát Canon - 350 eur, 2. finančné prostriedky na účte č. XXXXXXXXXXXX vo VÚB a.s. ku dňu 04.04.2012 - 1.579,55 eur, hnuiteľné veci spolu - 1.929,55 eur.

1.2. II. Do výlučného vlastníctva žalovaného prikázal hnuiteľné veci: 1. osobný automobil Mazda 626, eč. I - 1.730 eur, 2. mólo pri jazere - 200 eur, 3. motorová kosačka z roku 2008 - 50 eur, 4. sekačka/štiepkovač Flymo - 100 eur, 5. wap čistič Karcher - 30 eur, 6. dva kusy krovinorezov/záhradné náradie - 30 eur, 7. ručná elektrická brúska Parkside - 10 eur, 8. vysávač lístia z roku 2010 - 30 eur, 9. prerezávač na trávu Florabes - 30 eur, 10. strunová elektrická kosačka Guide - 10 eur, 11. ponorné kalové čerpadlo z roku 2009 - 15 eur, 12. tieniace fólie z roku 2011 - 100 eur, 13. ponorné čerpadlo do studne z roku 2009 - 200 eur, 14. závlahová tlaková nádoba z roku 2010 - 80 eur, 15. antikorový rebrík do jazera z roku 2008 - 100 eur, 16. záhradné sedenie z rokov 2007, 2010 - 20 eur, 17. sprchový kút a vanička Bilbao - 80 eur, 18. mikrovlnka z roku 2007 - 30 eur, 19. farebný televízor Samsung PS 4291HX - 200 eur, 20. DVD prehrávač Sencor SDV-2503 - 20 eur, 21. satelit Conex Golden Interstar - 50 eur, 22. šijací stroj Silver Crest - 80 eur, 23. žehlička Roventa, powerglide - 10 eur, 24. prehozy na sedačku 3+3 z rokov 2007, 2009 - 60 eur, 25. kuchynský riad - 30 eur, 26. kovový botník z roku 2011 - 5 eur, 27. motor na bránu z roku 2007 - 70 eur, 28. elektrické nožnice z roku 2007 - 10 eur, 29. zásobník vody z roku 2009 - 50 eur, 30. finančné prostriedky na účte č. XXXXXXXXXXXX v Prima banke a.s. ku dňu 04.04.2012 - 391,59 eura, 31. finančné prostriedky na účte č. XXXXXXXXXXXX v Tatra banke a.s. ku dňu 04.04.2012 - 362,23 eur, 32. finančné prostriedky na účte č. XXXXXXXXXXXX v Tatra banke a.s. ku dňu 04.04.2012 v sume 22,60

dolárov (kurz 1,314) - 17,20 eur, 33. finančné prostriedky z účtu č. XXXXXXXXXX v poštovej banke a.s. vybrané žalovaným dňa 22.11.2011 - 11.200,82 eura, hnutelné veci spolu 15.401,84 eura

1.3. Žalovanému uložil povinnosť zaplatiť žalobkyni titulom vyporiadania podielov sumu 6.736,15 eura do 30 dní od právoplatnosti rozhodnutia.

1.4. O trovách konania rozhodol tak, že žiadna zo strán nemá právo na náhradu trov konania.

1.5. Stranám uložil povinnosť zaplatiť spoločne a nerozdielne na účet tunajšieho súdu súdny poplatok vo výške 519,50 eura do troch dní od právoplatnosti rozhodnutia.

1.6. Žalobkyni uložil povinnosť zaplatiť na účet Okresného súdu Nitra trovy štátu v sume 196,64 eura do troch dní od právoplatnosti tohto rozhodnutia.

1.7. Žalovanému uložil povinnosť zaplatiť na účet Okresného súdu Nitra trovy štátu v sume 196,64 eura do troch dní od právoplatnosti tohto rozhodnutia.

2. Rozhodnutie vo veci samej právne odôvodnil s poukazom na ustanovenia § 148 ods. 1, § 149 ods. 1, 3, § 150, § 40a, § 100 ods. 1, § 101, § 143, § 145 Občianskeho zákonníka (ďalej len "OZ"), položky 6b zák. č. 71/1992 Zb. a výrok o náhrade trov konania oprel o ust. § 255 ods. 2 ("OSP").

3.1. V odôvodnení rozhodnutia poukázal na to, že manželstvo účastníkov uzatvorené dňa 04.07.2003 bolo právoplatne rozvedené ku dňu 04.04.2012. Príčiny rozvodu boli v odlišných názoroch účastníkov na spoločný život. Z manželstva nepochádzajú deti. Žalobkyňa podala návrh na vyporiadanie BSM dňa 16.12.2013. Podľa jej návrhu masa BSM predstavovala 58 položiek hnutelných vecí, cenné papiere v sume 50.000 eur, finančné úspory v ČSOB, Prima, Dexia, Tatra banke, Poštovej banke (prípadne v zahraničí) v sume 16.000 eur, financie z predaja bytu v sume 3.000 eur.

3.2. V podaní zo dňa 17.04.2015 špecifikovala finančné prostriedky v sume 771,99 eura v Prima banke, 362,23 eura v Tatra banke, 22,60 USD v Tatra banke a 1.579,55 eura vo VÚB banke. Na pojednávaní dňa 23.07.2015 žalobkyňa cestou právneho zástupcu zahrnula do masy BSM aj peňažné prostriedky v sume 57 987 eur. V priebehu konania sa sporné strany zhodli na viacerých hnutelných veciach, ktoré patria do BSM a taktiež sa zhodli na cene, za ktorú sa tieto veci vyporiadajú. Konkrétne išlo o položky, ktoré boli prikázané podľa petitu do vlastníctva žalovaného pod číslom 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 9, 10, 11, 12, 14, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 29.

4. Žalobkyňa sa domáhala určenia, že do BSM patria aj veci ako elektrické nožnice, vysávač lístia, ponorné čerpadlo do studne, antikorový rebrík, monitor, mobil, vysávač, kuchynský robot a zvlhčovač vzduchu. Žalovaný nesúhlasil, že tieto vymenované veci patria do BSM z dôvodu, že niektoré veci sa už pokazili a neexistujú, alebo sú nefunkčné, ako elektrické nožnice, vysávač lístia, ponorné čerpadlo do studne, antikorový rebrík do jazera. Veci ako monitor (doklady č. I. 205) a zvlhčovač vzduchu (doklady č. I. 215) nepatria ani jednej zo strán, ale spoločnosti Retrix s.r.o. Veci ako vysávač kúpený dňa 26.11.2002 (č. I. 213) a kuchynský robot kúpený dňa 24.02.2003 (č. I. 214) nadobudol žalovaný ešte pred uzavretím manželstva. Tieto skutočnosti žalovaný dokladoval dokladmi o kúpe. Strany sa zhodli, že mobil patrí výlučne žalobkyni. Podľa žalovaného do masy BSM patril aj fotoaparát (č. I. 218), k čomu žalobkyňa uvádzala, že išlo o drobný dar zo strany žalovaného žalobkyni a teda že nepatrí do BSM. Žalovaný namietal, že aj iné hnutelné veci boli dary a ráťali sa do masy BSM. Žalovaný poukazoval na zmluvu o dielo, podľa ktorej k vyrovnaniu pozemku (práce pred realizáciou závlahového systému) a realizácii závlahového systému došlo už pred uzavretím manželstva so žalovanou, ktorá to však mohla vnímať inak, keďže už pred uzavretím manželstva spolu žili. Podľa svedkyne W. K. sa terénne úpravy robili niekedy v rokoch 1999-2000. Vypočutý svedok Q., i keď si už presne nepamätal kedy realizoval predmetné záhradné práce a doklady so živnosti už nemá, keďže ju zrušil, predpokladal však, že sa postupovalo podľa zmluvy a čas realizácie bol určite s istou pravdepodobnosťou dodržaný. Iné hnutelné veci, pôvodne uvádzané podľa strán, do BSM nepatria. Ako svedkyňa bola vypočutá matka žalovaného, ktorá uviedla, že žalovaný disponoval s jej finančnými prostriedkami. Umožnila mu previesť jej finančné prostriedky na jeho účet, o akú konkrétnu sumu išlo si nepamätala. Nevedela sa vyjadriť, akú hotovosť dávala žalovanému na to, aby jej to dal na výhodnejší úrok. V tom čase mala doma okolo 5 - 6 tisíc eur v hotovosti. Svedkyňa W. K., dcéra žalovaného a jej priateľ B. T., tiež vypočutý ako svedok, uvádzali,

že dcéra požiadala žalovaného o finančné prostriedky na rekonštrukciu bytu v B. niekedy v septembri 2011, pričom pri tejto debata bola prítomná aj žalobkyňa. Podľa výpisu z účtu žalovaný previedol z účtu Poštovej banky na dcérin účet sumu 42.787 eur (č. l. 358). Svedkyňa W. K. potvrdila, že išlo približne o sumu 40 tisíc eur, ktorú aj investovala do bytu svedka B. T.. Peniaze boli v prevažnej miere vyberané na Slovensku buď svedkyňou alebo žalovaným, ktorý jej peniaze následne dal. Rekonštrukcia prebiehala svojpomocne, pričom v spise boli dokladované faktúry z predmetnej rekonštrukcie (č. l. 461-541). Z uvedeného účtu v Poštovej banke dňa 22.11.2011 vybral žalovaný sumu 55.987,82 eura (č. l. 145). V ten deň vložil okrem finančných prostriedkov na účet dcéry aj na účet matky sumu 15.200 eur (č. l. 401) keď uvádzal, že išlo o finančné prostriedky ktoré vybral z účtu matky, alebo mu matka dala, aby ich dal na lepší úrok a tieto jej vrátil. Z výpisov z účtu (č. l. 404) bolo preukázané, že F. K. vložila na účet žalovaného v roku 2010 sumu 2.000,- eur. Cenné papiere či iné účty, ako uvádzané sa dokazovaním nepreukázali.

5. Konštatoval, že pri vyporiadaní BSM manželov súd v prvom rade musí zistiť čo všetko patrí do BSM. V tomto prípade súd nie je viazaný výlučne návrhom žalobkyne, teda aj žalovaný sa môže k mase BSM vyjadriť. Následne súd vykoná dokazovania za účelom ustálenia masy BSM. V prípade, že sa účastníci, teda sporné strany na mase BSM dohodnú a súd nemá voči ich dohode zjavné výhrady, túto dohodu akceptuje. Tak isto súd postupuje v prípade, ak sa účastníci dohodnú na hodnotách jednotlivých položiek. Masa Z. účastníkov prevažne nebola sporná. Medzi spornými stranami boli položky, na ktorých sa zhodli, že patria do BSM a aká je ich zostatková hodnota. Konkrétne išlo o položky 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 9, 10, 11, 12, 14, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 29. Tieto položky súd prikázal podľa dohody strán žalovanému. V rámci konania boli preukázané zostatky na účtoch sporných strán ku dňu zániku BSM, teda ku dňu 4.4.2012. Na strane žalobkyne išlo o účet v sume 1.579,55 eura a na strane žalovaného o účty v sume 391,59 eura, 362,23 eura, 17,20 eura (22,60 USD). Podľa toho, na koho meno boli tieto účty vedené, ich súd prikázal do výlučného vlastníctva tej-ktorej spornej strany. Spočiatku strany označovali aj iné hnutelné veci, ktoré mali patriť do BSM, avšak v priebehu konania došlo medzi nimi k dohode, že do BSM nepatria. Tieto položky súd nevyporiadaval. Existencia cenných papierov tvrdená žalobkyňou preukázaná dokazovaním nebola.

6. Žalobkyňa uvádzala, že do BSM patria aj hnutelné veci ako elektrické nožnice, vysávač lístia, ponorné čerpadlo do studne, antikorový rebrík. K týmto veciam žalovaný uvádzal, že sú už zničené, nefunkčné, alebo už neexistujú. Súd mal zato, že bolo na ňom preukázať, že tieto veci zanikli ešte počas trvania manželstva, keďže sa tak nestalo súd ich zahrnul do masy BSM a vyporiadal ich pod položkami č. 8, 13, 15, 28, pričom strany sa zhodli na zostatkovej hodnote týchto vecí. Žalobkyňa uvádzala aj hnutelné veci ktoré by tiež mali patriť do BSM ako monitor, mobil, vysávač, kuchynský robot a zvlhčovač vzduchu. Žalovaný dokladoval, že monitor, zvlhčovač vzduchu boli kupované spoločnosťou Retrix s.r.o. a nie spornými stranami. Vysávač a kuchynský robot žalovaný dokladoval, že boli kupované ešte pred uzavretím manželstva sporných strán. Z tohto dôvodu súd tieto položky do masy BSM nezahrnul. Sporné strany sa zhodli, že mobilný telefón patrí výlučne žalobkyňi, a teda nepatrí do BSM účastníkov. Žalovaný dokladoval, že počas manželstva bol kúpený fotoaparát, ktorý si zobrala žalobkyňa, avšak táto uvádzala, že tento nepatrí do BSM, keďže išlo o drobný dar, s čím sa žalovaný nestotožnil. Súd mal zato, že fotoaparát patrí do BSM a prikázal ho žalobkyňi, ktorá ho má k dispozícii. V zozname vecí uvádzaných žalobkyňou boli aj veci podstatnej nižšej hodnoty ako uvedený fotoaparát, ktoré boli zjavne darom (hudobné CD, záhradné náradie, kuchynské knihy) s výrazne nižšou zostatkovou hodnotou. Súd sa preto nestotožnil s konštatovaním, že ide o drobný dar. Na tento záver nemalo vplyv to, že žalobkyňa niektoré hnutelné veci CD, či knihy vypustila zo zoznamu, keďže to bolo z dôvodu nemožnosti ich špecifikovať. Všeobecne sa strany zhodli na zostatkových hodnotách vecí a z týchto súd vychádzal. Výnimkou bol fotoaparát, či ponorné čerpadlo, keď tu súd vychádzal z ceny uvedenej žalovaným, resp. žalobkyňou keď druhá strana tieto ceny nevyvrátila.

7. Počas manželstva mali sporové strany aj preukázateľne účet vedený v Poštovej banke, z ktorého žalovaný vybral dňa 22.11.2011 sumu 55.987,82 eura (súčet debetných operácií č. l. 145). V rovnaký deň vložil žalovaný na účet dcéry W. sumu 42.787 eura z titulu daru a na účet matky F. sumu 15.200 eur z titulu vrátenia finančných prostriedkov. Žalobkyňa sa prvý krát domáha zaradenia týchto finančných prostriedkov dňa 23.07.2015 na pojednávaní, keď ešte vo vyjadrení zo dňa 20.4.2015 tieto finančné prostriedky neuvádzala. Na uvedenom pojednávaní žalobkyňa namietala, že o darovaní finančných prostriedkov dcére nevedela a mala zato, že ide o účelové konanie, keď žalovaný nakladal s finančnými prostriedkami patriacimi do BSM pričom nešlo o bežnú vec, ona s darovaním nesúhlasila, a preto treba považovať tento úkon voči nej za neplatný a neúčinný. Žalovaný namietal, že ide o relatívne neplatný

právny úkon a už ubehla premlčacia doba od jeho realizácie do tejto námietky. Žalovaný ako aj svedkovia W. K. a B. T. vypovedali, že žalobkyňa bola pritom, keď dcéra W. o tieto peniaze žiadala.

8. Súd prvej inštancie mal z uvedených skutočností zato, že i keď by uvedené finančné prostriedky patrili do BSM a ich disponovanie nebolo bežnou vecou, mal za to, že žalobkyni uplynula trojročná premlčacia doba od 22.11.2011 do 23.07.2015 na uplatnenie si relatívnej neplatnosti daného právneho úkonu darovania finančných prostriedkov dcére, keďže podľa vykonaného dokazovania o tomto zámere vedela a podľa svedkyne s tým súhlasila. Rozsudok predložený žalobkyňou neriešil otázku relatívnej neplatnosti úkonu a premlčania. Na druhej strane sa súd nestotožnil s tým, že by žalovaný preukázal, že finančné prostriedky, ktoré vložil na účet matky, patria matke, keď toto žiadnym spôsobom nepreukázal; ani z výpovede matky F. K. ako svedkyne toto nebolo možné konkrétne ustáliť. Táto ako svedkyňa pripúšťala, že žalovaný ako jej syn disponoval s jej finančnými prostriedkami, ktoré mala na účte ako aj v hotovosti, nevedela však uviesť, o akú sumu konkrétne išlo. Žalovaný vybral sumu 55 978,82 eura, z toho 42 878 eur bolo darovaných dcére a zostatok bol 13 200,82 eura. Z listinných dôkazov bolo preukázané, že z účtu F. K. bola na účet žalovaného vložená suma 2.000 eur. Túto sumu súd odrátať zo sumy 13.200,82 eura a zvyšok vo výške 11.200,82 eura zahrnul do masy BSM na strane žalovaného.

9. Súd bral do úvahy aj príčiny rozvodu, ktoré boli v prevažnej miere na strane žalobkyne, po vzájomnom odcudzení si našla priateľa. Celkový podiel žalobkyne na mase BSM predstavoval sumu 1 929,55 eura a podiel žalovaného sumu 15 401,84 eura. Celková masa BSM účastníkov predstavuje hodnotu 17 331,39 eura. V rámci vypořádania podielov účastníkov na mase BSM, keď súd ustálil, že ich podiely majú byť rovnaké (8 665,695 eura), súd zaviazal žalovaného na zaplatenie sumy 6 736,15 eura (8.665,70 - 1.929,55) žalobkyni do 30-tich dní od právoplatnosti tohto rozhodnutia.

10. Vo veci bol vypracovaný znalecký posudok, za ktorý súd priznal znalcovi znalečné v sume 300,15 eura. Súd uhradil platby za informácie od bánk v sume 19,12 eura, 50 eur a 24 eur. Tieto náklady mal súd v celkovej sume 393,12 eura. Vzhľadom na vypořádanie BSM účastníkov, na náhradu trov štátu cestou súdu súd zaviazal žalobkyňu a žalovaného podľa § 259 CSP, každého v sume 196,64 eura.

11. Podľa § 255 ods. 2 CSP súd žiadnej strane sporu nepriznal náhradu trov konania, keďže vypořádanie BSM účastníkov bolo u každého rovnaké, pričom obe strany boli vo svojich vyjadreniach pomerne rovnako úspešní.

12. Rozhodnutie o poplatkovej povinnosti odôvodnil prvoinštančný súd s poukazom na zák. č. 71/92 Zb. a zaviazal strany v zmysle položky 6b prílohy spoločne a nerozdielne na zaplatenie súdneho poplatku v sume 519,50 eura tak, ako je to uvedené vo výroku tohto rozhodnutia. Súdny poplatok sa určuje z ceny všetkých vecí patriacich do BSM. Masa BSM patrí obom stranám sporu, sú tak povinní plniť spoločne a nerozdielne. Súdny poplatok predstavuje 3% z hodnoty predmetu sporu (hnutelné veci, finančné prostriedky, spolu 17 331,39 eura).

13. Proti tomuto rozsudku podala žalobkyňa v zákonnej lehote odvolanie navrhujúc, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

14. Dôvodila tým, že súd nezaradil do hnutelného majetku úspory, ktoré žalovaný svojvoľne vybral zo sporiacich účtov v Poštovej banke a tieto previedol jednak na svoju dcéru W. K. ako aj na svoju matku F. K..

15. Finančné prostriedky 40 000 eur daroval otec svojej dcére W. K., ktorá tieto použila na rekonštrukciu priateľovho bytu v Prahe v roku 2011, a teda keďže nebola (zrejme malo byť: bola) vznesená námietka relatívnej neplatnosti právneho úkonu, tak súd na túto sumu neprihliadal.

16. Pri povahových vlastnostiach žalovaného je absolútne neakceptovateľné, aby tento bez akejkoľvek zmluvy a akéhokoľvek iného zabezpečovacieho titulu daroval svojej dcére 40 000 eur na rekonštrukciu dokonca bytu, ktorý nie je ani v jej vlastníctve alebo vo vlastníctve jej priateľa. V tom čase neboli ani zobrať a zobrať nie sú dodnes, a preto je nelogické, aby žalovaný do nehnuteľnosti, ktorá nie je vôbec jeho investoval prakticky všetky svoje úspory vo výške 40 000 eur.

17. Napádala tak podstatu skutkových zistení súdu prvej inštancie aj tým, že je nelogická konštrukcia, keďže chcel žalovaný darovať svojej dcére finančné prostriedky, prečo jej zakladal účet v Poštovej banke, na ktorý tieto finančné prostriedky previedol, čiže de facto previedol finančné prostriedky z Poštovej banky do Poštovej banky. Je nesporné, že žalovaná v tom čase disponovala účtom, na ktorom mohli byť tieto finančné prostriedky poukávané. Taktiež nerozumela, prečo sa účet zriadil na Slovensku, keď rekonštrukcia prebiehala v Čechách, keď v Čechách ako uviedla samotná svedkyňa W. K. mala zriadený účet v ČSOB banke. Rovnako sa nestotožnila s odôvodnením rozhodnutia súdu na str. 8 bod 12, keď súd riešil finančné prostriedky matky, pričom tiež sčasti tieto finančné prostriedky, ktoré podľa ich názoru majú patriť do bezpodielového spoluvlastníctva manželov, nezaradil do aktív BSM, tvrdiac, že tieto finančné prostriedky patria matke žalovaného F.18. Celá finančná hotovosť z účtu Poštovej banky vo výške 55 987,82 eura patrí do bezpodielového spoluvlastníctva manželov. Účelovo z krokov žalovaného podčiarkuje aj fakt, že obidva výbery prebehli v ten istý deň aj čo sa týka v prospech účtu dcéry, ktorý zriadil v ten istý deň v Poštovej banke vo výške 42.787 € aj v prospech účtu svojej matky vo výške 15 200 eur. Takýto krok žalovaného možno jednoznačne vysvetliť ako snahu ukrátiť bezpodielového spoluvlastníctva manželov, keďže už v tom čase dobre vedel, že dochádza k rozvodu manželstva a že manželstvo bude rozvedené. Žiadnym relevantným spôsobom nepreukázal, že by zo svojich 15 200 eur, ktoré dal matke, tieto aj jeho matke skutočne patrili, alebo že táto by mu ich dala na určité zhodnotenie. Toto je aj v rozpore s tvrdením matky F. K., ktorá tvrdila, že okrem svojho dôchodku vo výške 486 eur jej syn raz, dvakrát do mesiaca vybral aj hotovosť v výške 500 eur - 600 eur na bežnú potrebu. V takomto prípade je bežná potreba matky, ktorá je vo vyššom veku činila cca 1 000 eur, čo je absolútne nereálne aj z výpovedí svedkov jednoznačne možno tvrdiť, že ide o účelové výpovede v snahe vykonštruovať finančnú spotrebu tak, aby to pasovalo žalovanému.

19. Poukázala na rozhodnutie Najvyššieho súdu Českej republiky 22Cdo2433/99 zo dňa 17. 01. 2001, ktoré malo podporiť skutočnosť, že manžel, ktorý nakladal s vecou alebo úsporami v rozpore s § 145 ods. 1 OZ, tak k takémuto neplatnému právnomu úkonu nemožno prihladať a je treba úspory zaradiť do masy BSM.

20. Čo sa týka ostatných položiek v rozhodnutí o vyporiadaní BSM žalobkyňa s týmito súhlasila.

21. Na odvolanie písomne reagoval žalovaný vyjadrením, v ktorom zdôraznil, že podania a návrhy, ktoré PZ žalobkyne produkoval v priebehu konania pred súdom prvej inštancie, sú založené informáciách od žalobkyne, ktoré nezodpovedajú skutočnostiam. Žalobkyňa v priebehu konania opakovane uviedla, že jej „nebolo umožnené“ žalovaným dostať sa k jej veciam - majetku. Tieto tvrdenia žalobkyne však nezodpovedajú pravde.

22. Bol to žalovaný, kto musel žalobkyňu ešte v priebehu r. 2013 opakovane 2x písomne vyzývať, aby si prevzala veci v jej výlučnom vlastníctvom, nachádzajúce sa viac ako rok po dátume právoplatnosti rozvodu ich manželstva v jeho dome. Túto skutočnosť uviedol na ilustráciu toho, ako sa žalobkyňa „starala o majetok, či už v jej výlučnom vlastníctve alebo v BSM so žalovaným.

23. Poukazovanie žalobkyne na citovanú judikatúru - rozsudok Najvyššieho súdu ČR sp. zn.: 22Cdo/2433/99 z 17. 01. 2001 nie je adekvátne. Výpoveďami svedkov W. K. a B. T. na pojednávaní 12. 01. 2016 bolo preukázané, že žalobkyňa vedela o žiadosti M. K. - dcéry žalovaného, aj o zámere a rozhodnutí žalovaného poskytnúť finančnú pomoc dcére. Žalobkyňa s tým súhlasila, na dôvažok, sama žalobkyňa vtedy taktiež darovala M. K. a P. T. chladničku. Formu udelenia súhlasu v takýchto prípadoch zákon nepredpisuje, nevyžaduje sa ani spoločný právny úkon, iba súhlas, ktorý možno dať i mlčky. Na základe uvedeného teda nie je podstatné, že žalobkyňa sa v konaní dovoľavala relatívnej neplatnosti darovania, pretože išlo o platný právny úkon. Skutočnosť, že v priebehu konania žalobkyňa tvrdila opak - teda, že o tomto úkone žalovaného údajne nevedela - je pochopiteľná; snahou žalobkyne bolo podanou žalobou i postupom v konaní maximalizovať jej majetkový prospech.

24. Výpoveďami svedkov i listinnými dôkazmi, doručenými súdu v prílohe podania žalovaného z 29. 06. 2016, bolo tiež preukázané, že darované finančné prostriedky sa použili na účel, pre ktorý boli požadované, teda na rekonštrukciu a zariadenie bytu - tvrdenie žalobkyne uvedené v odvolaní, že „k predmetnej rekonštrukcii nedoložili žiadnu faktúru, žiadne iné podklady, z ktorej by vyplývalo, že použili finančné prostriedky zo Slovenska“ teda nezodpovedá skutočnosti. Strana žalobkyne mala a má právo

nazrieť do súdneho spisu - toto však zrejme nevyužila, pretože ak by tak učinila, zistila by, že v súdnom spise sa účtovné doklady, preukazujúce použitie darovaných financií na požadovaný účel, nachádzajú.

25. Žalovaná zrejme nemala a ani nemá vedomosť o frekvenciách návštev oboch dcér u otca - žalovaného v I., najmä v obdobiach jeho zdravotných indispozícií, alebo inokedy o návštevách otca u dcéry W. K. v B., takže žalovaný o postupe rekonštrukcie bytu vedomosti mal. Obsah svedeckej výpovede M. K. na pojednávaní súdu prvej inštancie 12.01.2016 vyvracia tvrdenie žalobkyne, že M. K. nevedela, ako došlo k použitiu predmetných finančných prostriedkov.

26. Ak by odvolací súd dospel k záveru, že predmetné darovanie bolo úkonom relatívne neplatným, poukázal na to, že všeobecná 3-ročná lehota pre uplatnenie práva dovolať sa relatívnej neplatnosti právneho úkonu začala plynúť dňom 23. 11. 2011 nasledujúcim po dni, kedy došlo k urobeniu právneho úkonu - darovaniu (22. 11.2011), preto z opatrnosti trval i na vznesenej námietke premĺčania proti dovolaniu sa relatívnej neplatnosti darovania žalobkyňou na pojednávaní 23. 07. 2015.

27. Žalovaný vkladal na účet v Poštovej banke č. ú.: XXXXXXXX tiež peňažné prostriedky jeho matky z dôvodu ich výhodnejšieho - vyššieho úročenia, ktoré jej následne vrátil formou založenia jej účtu č.: XXXXXXXX v Poštovej banke, a.s. Tieto skutočnosti preukazujú výpoveď matky žalovaného pani F. K. a listinné dôkazy o výhodách účtu č.: XXXXXXXX a zriadení účtu matky žalovaného v Poštovej banke, a.s., č. ú.: XXXXXXXX, ktoré sú založené v spise.

28. Všetky osoby vypočuté v konaní pred súdom prvej inštancie ako svedkovia (W. K., B. T., F. K., B. Q.) boli súdom poučení o následkoch nepravdivých svedeckých výpovedí. Priebeh svedeckých výpovedí W. K. (dcéry žalovaného) i pani F. K. (matky žalovaného) bol determinovaný prítomnosťou žalobkyne, v pojednávacej miestnosti súdu, resp. v domácnosti matky žalovaného, kde výsluch uskutočnil z dôvodu jej zdravotného stavu. Obe svedkyne tak museli vypovedať v prítomnosti žalobkyne, teda osoby, ktorá svojím konaním zapríčinila rozvrat už druhého manželstva žalovaného. Pritom ani rozpad svojho prvého manželstva žalovaný nezavinil.

29. Krajský súd v Nitre ako súd odvolací, viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 379, § 380 ods. 1 CSP), prejednal odvolanie žalobkyne bez nariadenia odvolacieho pojednávania, keďže nezistil dôvod na nariadenie pojednávania a postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario CSP, keď v zmysle § 219 ods. 3 za použitia § 378 ods. 1 CSP oznámil miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku na úradnej tabuli súdu a na webovej stránke krajského súdu v lehote najmenej päť dní pred jeho vyhlásením) a dospel k záveru, že podané odvolanie nie je dôvodné, preto napadnutý rozsudok ako vo výroku vecne správny podľa § 387 ods. 1, 2 CSP potvrdil.

30. S účinnosťou od 01.07.2016, prijatím zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok, došlo v súlade s § 473 CSP k zrušeniu zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok. Nová právna úprava dôsledne dodržiava princíp okamžitej aplikovateľnosti procesnoprávných noriem, ktorý znamená, že nová procesná úprava sa použije na všetky konania, a to aj na konania začaté pred dňom účinnosti CSP s ustanovenými výnimkami z tohto základného pravidla.

31.1. Podľa § 470 ods. 1 CSP, ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti.

31.2. Podľa § 470 ods. 2 prvej vety CSP právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, zostávajú zachované.

31.3. Podľa § 387 ods. 1 CSP odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

31.4. Podľa § 387 ods. 2 CSP ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

32. Pokiaľ ide o odvolanie žalovanej proti napadnutému rozhodnutiu súdu prvej inštancie vo veci samej, odvolací súd sa plne stotožňuje s dôvodmi súdu prvej inštancie uvedenými v napadnutom rozsudku po skutkovej aj právnej stránke, na tieto poukazuje ako na správne, a preto ich nebude opakovať (§ 387 ods. 2 CSP). Na potvrdenie správnosti záverov súdu prvej inštancie a k námietkam uvedeným v odvolaní žalobkyne odvolací súd uvádza, že rozhodnutie súdu prvej inštancie je dostatočne odôvodnené a tým aj preskúmateľné pričom pre zodpovedanie sporných otázok uvádza nasledovné.

33. Ak zanikne BSM, vykoná sa vyporiadanie podľa zásad uvedených v § 150 OZ (pozri § 149 ods. 1 OZ). Vyporiadanie BSM podľa § 150 OZ pozostáva jednak zo stránky kvalitatívnej, t.j. usporiadania vlastníctva k jednotlivým veciam patriacim do BSM, jednak zo stránky kvantitatívnej, ktorá sa týka jednotlivých hodnôt účastníkov - bývalých manželov. Predmetom vyporiadania BSM je všetko, čo do tohto spoluvlastníctva patrilo a čo existovalo ku dňu jeho zániku. Vyporiadanie BSM sa vykonáva ako vyporiadanie v tzv. širšom zmysle, to znamená, že do úvahy sa berú a vyporiadávajú aj pohľadávky a dlhy vzniknuté za trvania manželstva účastníkov a ich spoločného hospodárenia.

34. Z odôvodnenia rozsudku musí byť zrejmé, čo všetko podľa zistenia súdu je predmetom BSM, najmä u sporných položiek musí byť uvedené z akých dôkazov súd vychádzal a k akým záverom dospel. Rozsudok súdu musí byť náležite odôvodnený aj vo vzťahu k rozdeleniu vecí, z hľadiska určenia podielov a ich prípadného vyrovnania. Musí z neho jednoznačne vyplývať, ako súd dospel k sume, ktorú je povinný jeden z účastníkov zaplatiť na vyrovnanie podielu druhému. Výpočet musí byť urobený natoľko prehľadne, aby umožňoval posúdenie jeho správnosti.

35. Dôkazné bremeno ohľadne určitých skutočností leží na tom účastníkovi konania, ktorý z existencie týchto skutočností vyvodzuje pre seba priaznivé právne dôsledky; ide o toho účastníka, ktorý existenciu týchto skutočností tiež tvrdí.

36. Dôkazné bremeno zaťažuje tú stranu, ktorá tvrdí, že vec nadobudnutá počas trvania manželstva nepatrí do BSM, že vec bola nadobudnutá za trvania manželstva, že peniaze boli pri uzavretí manželstva darované obom manželom a nepatria do BSM, alebo že peňažné sumy boli preukázateľne vynakladané za trvania manželstva svojvoľne vynakladané za trvania manželstva na svoj oddelený majetok, boli výlučné prostriedky a pod. Ak vybral jeden z manželov za trvania manželstva peňažné prostriedky z účtu, ktoré boli predmetom BSM, nesie dôkazné bremeno v tom, že ich použil v súlade s ust. § 144 a nasl. OZ (hlavne na bežnú spotrebu alebo na náklady spojené s užívaním majetku v BSM- NS SR sp. zn. 2 Cdo 122/2006).

37. Podľa § 150 OZ pri vyporiadaní sa vychádza z toho, že podiely oboch manželov sú rovnaké. Každý z manželov je oprávnený požadovať, aby sa mu uhradilo, čo zo svojho vynaložil na spoločný majetok, a je povinný nahradiť, čo sa zo spoločného majetku vynaložilo na jeho ostatný majetok. Ďalej sa prihliadne predovšetkým na potreby maloletých detí, na to, ako sa každý z manželov staral o rodinu, a na to, ako sa zaslúžil o nadobudnutie a udržanie spoločných vecí. Pri určení miery pričinenia treba vziať tiež zreteľ na starostlivosť o deti a na obstarávanie spoločnej domácnosti. Do vyporiadania môže zahrnúť len tie veci (majetkové práva a záväzky), ktoré účastníci urobili predmetom vyporiadania; to platí aj pre zápočty toho, čo bolo vynaložené zo spoločného majetku na výlučné majetky manželov a naopak. Súd uskutoční na návrh vyporiadanie BSM aj o časti vecí(majetku), ktoré manželia nevyporiadali dohodou; súd postupuje pri vyporiadaní týchto vecí podľa zásad uvedených v § 150 OZ.

38. Odvolací súd uvádza, že toto ustanovenie upravuje zásady, z ktorých treba vychádzať pri vyporiadaní BSM. Predmetom vyporiadania BSM je všetko, čo do tohto spoluvlastníctva patrilo a čo existovalo ku dňu jeho zániku. Základnou zásadou pre vykonanie vyporiadania BSM je, že podiely oboch manželov sú rovnaké (princíp parity). Z tejto zásady však zákon pripúšťa výnimky, ktoré umožňujú podiely určiť aj iným pomerom. V rámci vyporiadania BSM súd i bez návrhu musí prihliadnuť na to, čo bolo zo spoločného majetku vynaložené na oddelený (samostatný) majetok niektorého z manželov. Na druhej strane, manžel, ktorý vynaložil na spoločný majetok prostriedky, ktoré boli jeho výlučným vlastníctvom, je oprávnený požadovať, aby mu bola vrátená hodnota takto vynaložených prostriedkov späť do jeho výlučného vlastníctva. Tento refundačný nárok teda súd posudzuje len na návrh oprávneného subjektu.

39. Súd prvej inštancie hodnotiac výsledky vykonaného dokazovania uviedol podstatný obsah prednesov strán sporu i svedkov a vyložil, ktoré skutočnosti považoval za preukázané, o ktoré dôkazy oprel svoje skutkové zistenia a akými úvahami sa spravoval pri hodnotení dôkazov.

40. Odvolací súd v rámci odvolacieho prieskumu a z obsahu odvolania preskúmaval napadnuté výroky vo veci samej - výrok I., II., III., IV., VI. a VII. Vzhľadom na rozsah a dôvody odvolania a vecné rozhodnutie súdu prvej inštancie odvolací súd konštatuje, že žalobkyňa v odvolaní napáda jednak nezaradenie sumy 42 787 eur do masy BSM a jednak sumu 2000 eur, ktorú súd prvej inštancie nezahrnul do masy BSM, pretože išlo podľa zistených skutočností o sumu, ktorú vrátil žalovaný jeho matke (a ktorá bola predtým vložená na účet, ktorým žalovaný disponoval). Aj keď žalobkyňa v odvolaní okrem sumy 42 787 eur poukazuje to, že mali byť tieto sumy (aj suma 15 200 eur) zaradené do masy BSM, je treba poukázať na to, že rozdiel medzi sumou 52 987,82 eura a sumou darovanou dcére žalovaného vo výške 42 787 eur bola 13 200 eur, pričom suma vrátená matke žalovaného vo výške 2000 eur, bol zostatok 11 200,82 eur, pričom súd v položke 33 zahrnul túto položku žalovanému vo výške 11 200,82 eura a preto zvyšok odvolaním dotknutého rozsahu odvolania aj čo do dôvodov je suma 2000 eur.

41. Odvolací súd konštatuje, že za bežnú vec sa v majetkových vzťahoch medzi manželmi podľa ustálenej judikatúry inter alia nepovažuje napríklad: Predaj alebo kúpa nehnuteľnosti; takýto predaj alebo kúpa zjavne vybočuje z každodennej správy spoločného majetku manželov, a preto manžel musí mať súhlas druhého manžela na predaj spoločne vlastnenej nehnuteľnosti alebo aby za peniaze, ktoré sú v bezpodielovom spoluvlastníctve, nehnuteľnosť kúpil (R 21/1972), plnenie tretej osobe bez právneho dôvodu, ako aj poskytnutie daru nie nepatrnej hodnoty (R 46/1966).

42. Z uvedeného možno jednoznačne konštatovať, že úkony žalovaného, ktoré realizoval po vybratí finančnej hotovosti vo výške 55 987,82 eura z banky dňa 22.11.2011 (zmena dispozície v prospech dcéry a jeho matky) boli úkonmi, ktoré s prihliadnutím na výpovede zúčastnených účastníkov právneho úkonu a okolností bolo možné považovať za právny úkon darovania, pokiaľ išlo o finančné prostriedky prevedené na zriadený bankový účet v prospech dcéry žalovaného, a zo zostatku po odpočítaní sumy 42 787 eura (súd prvej inštancie nesprávne uviedol sumu 42 878), zostala suma 13 200,82 eura (resp. uvádzaná suma 15 200,82 eura), ktorú previedol žalovaný na účet jeho matky F..

43. Odvolací súd sa stotožňuje so správnymi závermi súdu prvej inštancie ohľadne ustáleného právneho posúdenia zmeny dispozície predmetnej finančnej sumy na dcéru žalovaného, že išlo o darovanie, pričom žalovaný dostatočne nepreukázal, že uvedený úkon bol (hoci konkludentne) schválený žalobkyňou. Navyše aj z pojednávania konaného dňa 23.7.2015 (č. I.349) vyplynula bezprostredná a priama odpoveď žalovaného smerujúca k jeho individuálnemu rozhodnutiu darovať finančné prostriedky jeho dcére.

44. Vo vzťahu k uplatnenej sume 15 200 eur, z ktorej súd časť vo výške 11 200,82 eura do BSM zahrnul a vyporiadal odvolací súd uvádza, že túto sumu súd správne zahrnul do masy BSM, pretože žalovaný bez pochybnosti nepreukázal, že uvedené „vrátenie“ finančných prostriedkov malo svoj právny dôvod, ktorý by ich z masy BSM vylučoval. Naopak, súd prvej inštancie správne vyhodnotil časť vrátenej sumy vo výške 2000 eur, ktorá suma v slede okolností, ktorú matka poskytla a táto suma bola vložená na účet v dispozícii žalovaného (zrejme v motivácii lepšieho úrokového zhodnotenia) za sumu, ktorá zaradená do masy BSM byť nemala.

45. Podstata relatívnej neplatnosti právneho úkonu v zmysle citovaného ustanovenia § 40a veta prvá Obč. zákonníka spočíva v tom, že právny úkon, u ktorého je daný dôvod relatívnej neplatnosti, vznikol, od začiatku existuje, považuje sa za platný, a teda aj vyvolá právne účinky, pokiaľ sa ten, na koho ochranu je relatívna neplatnosť stanovená, neplatnosti právneho úkonu nedovolal. V právnej teórii bol vyslovený názor, podľa ktorého relatívnu neplatnosť možno chápať ako platnosť pod rozvázovacou podmienkou. Takéto chápanie relatívnej neplatnosti má vplyv na právne postavenie tej osoby, ktorá vec nadobudla od účastníka relatívne neplatného právneho úkonu. Ak ten, kto nadobudol vlastnícke právo na základe právneho úkonu postihnutého vadou zakladajúcou jeho relatívnu neplatnosť, do doby dovolania sa relatívnej neplatnosti získanú vec ďalej previedol, disponoval ako vlastník so svojou vecou oprávnené (až do dovolania sa relatívnej neplatnosti právny úkon má účinky, teda aj účinky prevodu vlastníctva). Na nadobúdateľa teda prešlo vlastníctvo k veci a na rozdiel od absolútnej neplatnosti by sa od neho nemohlo požadovať vrátenie veci. Reštitúcia medzi pôvodnými účastníkmi zmluvy by v takom

prípade mohla mať charakter len peňažnej náhrady (Fekete, I.: Občiansky zákonník I. Veľký komentár, Bratislava: Eurokódex 2011, str. 305). Dovolací súd považuje túto interpretáciu za správnu, pretože chráni dobromyseľnosť tretej osoby, a tým zodpovedá spravodlivostným predstavám, podľa ktorých ak takáto osoba (ktorá nebola účastníkom relatívne neplatného právneho úkonu) pri nadobúdaní vlastníctva koná v dôvere v správnosť údajov zákonom zriadeného verejného registra (katastra) o tom, že prevodca je bez tiarch vlastníkom prevádzaných nehnuteľností, nesmie byť v tejto dôvere sklamaná. (NSSR 6 Cdo 221/2010 zo dňa 20. 12. 2011)

46. Právne účinky dovolania sa relatívnej neplatnosti právneho úkonu (§40a Občianskeho zákonníka) nastávajú okamihom, keď tento prejav vôle dôjde všetkým účastníkom relatívne neplatného právneho úkonu. Právo dovolať sa relatívnej neplatnosti právneho úkonu podlieha premlčaniu; premlčacia doba je trojročná (§ 101 Občianskeho zákonníka). Rozsudok Najvyššieho súdu SR, sp. zn. 3 Cdo 187/2006

47. Dovoľať sa relatívnej neplatnosti je potrebné voči všetkým účastníkom právneho úkonu (B 1986, s. 11). Právne účinky dovolania sa relatívnej neplatnosti (§ 40a OZ) nastávajú dôjdením tohto prejavu vôle všetkým subjektom relatívne neplatného právneho úkonu.

48. Odvolací súd poukazuje na skutočnosť, že súd prvej inštancie sa zaoberal premlčaním možnosti sa domáhať oprávnenou - dotknutou stranou relatívnej neplatnosti v dôsledku vznesenej námietky premlčania žalovaným. Iste hospodárnym postupom v konaní ide o správny postup. Aj vzhľadom na uvedené sa odvolací súd nebude podrobne vyjadrovať k účinnosti dovolania sa relatívnej neplatnosti žalobkyne vo vzťahu k všetkým dotknutým účastníkom relatívne neplatného právneho úkonu darovania.

49. Vzhľadom na uvedené potom odvolací súd poukazuje na to, že dovolať sa relatívnej neplatnosti právneho úkonu možno úspešne kedykoľvek po jeho realizácii (urobení) a v prípade vznesenej námietky premlčania iba do uplynutia premlčacej doby.

50. Pokiaľ ide o začiatok plynutia premlčacej lehoty odvolací súd poukazuje na odôvodnenie uznesenia NS ČR sp. zn. 26Odo 910/2006, podľa ktorého " Odvolací soud se však v tomto směru neodchýlil od ustálené judikatury ani teorie podle které, dojde-li k uplatnění pouze části pohledávky nastává stavění promlčení pouze u této části. Jestliže je potom žaloba rozšířena, nemá takové rozšíření zpětné účinky. K tomu srov. rozhodnutí Nejvyššího soudu ČR ze dne 26. 2. 1974, č.j. 3 Cz 4/74, uveřejněné ve Sborníku IV, ročník 1974, str. 773, rozsudek Nejvyššího soudu ČR ze dne 31. 1. 2007, sp. zn. 25 Cdo 874/2005 i Občianský zákoník, poznámkové vydání s judikaturou a literaturou, 12. aktualizované a doplněné vydání, Linde Praha, a. s., 2006, s. 152.)".

51. Právo oprávneného účastníka dovolať sa relatívnej neplatnosti právneho úkonu sa premlčuje vo všeobecnej 3-ročnej premlčacej dobe (§ 101 OZ). Táto premlčacia doba začína plynúť vždy dňom, kedy došlo k urobeniu právneho úkonu, a to aj pri právnych úkonoch, ktoré k svojej účinnosti vyžadujú rozhodnutie príslušného orgánu (§ 47 ods. 1 OZ. Márne uplynutie trojročnej premlčacej doby má iba za následok, že sa nemožno s úspechom dovolať relatívnej neplatnosti právneho úkonu, ak bola vznesená námietka premlčania. Právny úkon naďalej trpí vadou, aj keď treba naň pozeráť ako na platný právny úkon ({R 50/1985, s. 234 ods. 4, s. 235 ods. 1 a 3} in Fekete, L: Občiansky zákonník 1. Veľký komentár, Bratislava: Eurokódex 2011. s. 310)

52. Pokiaľ ide o možnosť dotknutého bezpodielového spoluvlastníka dovolať sa relatívnej neplatnosti právneho úkonu druhého z manželov v otázke začiatku plynutia premlčacej doby je použiteľný názor vyjadrený Najvyšším súdom Slovenskej republiky v rozsudku 4Cdo 37/2007 zo dňa 30.1.2008, podľa ktorého „Právo dovolať sa relatívnej neplatnosti právneho úkonu vyplývajúce z ustanovenia § 40a Občianskeho zákonníka, ak ide o dôvod neplatnosti podľa § 140 Občianskeho zákonníka, je len jedným z nárokov spoluvlastníka, ktoré mu vznikajú porušením jeho zákonného predkupného práva. Ako iné právo sa premlčuje vo všeobecnej trojročnej premlčacej dobe v zmysle ustanovenia § 101 Občianskeho zákonníka. Predmetné právo (nárok) môže byť vykonané resp. uplatnené po prvý raz v deň, kedy nárok dosiahol vo svojom vývoji najvyššie procesné štádium, ktorým je právo (nárok) podať žalobu na súde (tzv. actio nata). Toto právo nie je nijako závislé od subjektívnej vedomosti oprávneného subjektu o podstate práva a o jeho výkone (uplatnení).“.

53. Všeobecná trojročná premlčacia lehota plynie odo dňa, keď sa právo mohlo vykonať po prvý raz. Tým je objektívne vymedzený začiatok plynutia premlčacej lehoty od slova „mohlo“ a nie od slova „mohol“. Tento okamih je daný objektívne a nezávisle na subjektívnej okolnosti, teda či oprávnený vedel alebo nevedel o svojom práve (rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 15. mája 1997, sp. zn. 3Obo 44/97).

54. Odvolací súd poukazuje na skutočnosť, že dotknutý právny úkon podmienene platného právneho úkonu darovania sumy 42 787 eura žalovaným jeho dcére sa realizoval dňa 22.11.2011. Odo dňa nasledujúceho začala plynúť doba, v ktorej sa mohla žalobkyňa (účinne) dovolať neplatnosti právneho úkonu v zmysle § 40a OZ v spojení s § 145 ods. 1 OZ v premlčacej dobe 3 rokov. Žalobkyňa tak urobila až po uplynutí troch rokov.

55. Podľa názoru odvolacieho súdu nemožno sa stotožniť s takým názorom, podľa ktorého uplatnením žaloby o vyporiadanie BSM, resp. rozvodom doba premlčania spočíva. Podľa názoru odvolacieho súdu takýto názor je nesprávny už len zo samotnej skutočnosti, že právny úkon dotknutý relatívnou (podmienenou) neplatnosťou sa považuje za platný s možnosťou disponovať s vecou alebo peniazmi, ktoré boli predmetom právneho úkonu darovania. Napr. obdarovaný koná ako vlastník a nadobúdateľ, napr. vecí, od obdarovaného nadobúda vlastnícke právo k veci od vlastníka. Obdobne to možno v zásade konštatovať aj o peniazoch. Ešte viac to platí, ak uplatnenie sumy z relatívne neplatného úkonu v konaní nastalo (bolo) až po uplynutí premlčacej doby, tak ako bolo tomu v prejednávanej veci.

56. Ustanovenie § 40a OZ bolo do Občianskeho zákonníka „zpracované“ s účinnosťou od 1.4.1983. Odvolací súd poukazuje na skoršiu (pre súdy používanú) prax a judikát R6/1972, ktorý konštatuje, že „Pri vyporiadaní v zmysle ustanovenia § 150 OZ nemožno prihliadať na sumy, ktoré boli vybrané z vkladnej knižky, na ktorej boli uložené úspory manželov, a spotrebované za trvania manželstva, pokiaľ však nešlo o prostriedky vynaložené na osobný majetok jedného z manželov alebo o prostriedky, s ktorými sa nakladalo v rozpore s ustanovením § 145 ods. 1 OZ. Uvedené rozhodnutie vychádzalo z obdobia, kedy ust. § 145 ods. 1 OZ v nezmenenom znení ako dôsledok konania jedného z manželov v rozpore s týmto ustanovením spôsobovala neplatnosť právneho úkonu, pričom relativizovanie platnosti právneho úkonu v podobe inej ako absolútnej neplatnosti právneho úkonu bolo zavedené v § 40a OZ. Pokiaľ ide o poukazovanie odvolateľky na rozhodnutie NSČR 22Cdo 2433/99 zo dňa 17.1.1999, odvolací súd konštatuje, že v uvedenom rozhodnutí sa otázka premlčania možnosti sa dovolať relatívnej neplatnosti netýka, pričom v odôvodnení izolované tvrdenie o následku konania v rozpore s § 145 ods. 1 OZ spočívajúcom v neprihliadaní k neplatnému právnomu úkonu a zahrnutí veci alebo úspor do masy BSM nijako nerozoberá otázku (podmienenú) platnosti právneho úkonu (pričom ani neuvádza akej neplatnosti) a bližšie nevysvetľuje ani dôsledky napr. v postupe ďalej scudzovanej veci, či spotrebovania úspor, ktoré už viac neexistujú. Podľa názoru odvolacieho súdu možno opodstatnene tvrdiť, že veci alebo úspory dotknuté právnym úkonom druhého z manželov (a nerozviazania podmienky relatívnej platnosti) nemožno žiadať zaradiť do BSM, tak ako to navrhovala žalobkyňa, preto, kým sa relatívne neplatným právnym úkonom dotknutá osoba relatívnej neplatnosti účinne nedovolala v premlčacej dobe scudzené veci (peniaze) do masy BSM nepatria. Nedovolaním sa relatívnej neplatnosti, neúčinným dovolaním sa relatívnej neplatnosti (alebo dovolaním sa relatívnej neplatnosti realizovanej nie včas) nastáva stav, podľa ktorého sa z pôvodne relatívne neplatného právneho úkonu svojimi účinkami stane bezpodmienečne platný právny úkon a na ten treba hľadieť ako právny úkon, ktorý z masy BSM počas trvania manželstva čerpal majetkové hodnoty oprávnene a nenávratne.

57. V tejto veci podľa názoru odvolacieho súdu žalobkyňa, zastúpená právnym zástupcom žiadala úspory zaradiť do masy BSM, pričom tieto v čase zániku BSM už boli v dispozícii dcéry žalovaného (už aj spotrebované), ktorá ich dostala do daru. Uvedené úspory ku dňu zániku BSM teda neboli v dispozícii rozvedených manželov.

58. Vzhľadom na uvedené odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutom rozsahu (vrátane závislých výrokov o trovách konania strán sporu a trovách štátu) potvrdil. Podľa obsahu žalobkyňa odvolaním nenamietala výrok o povinnosti zaplatiť súdny poplatok (výrok V. napadnutého rozsudku), pričom napriek nesprávnemu poučeniu o možnosti podať odvolanie voči tomuto výroku (§ 357 CSP) odvolanie prípustné nie je.

59.1. Podľa § 396 ods. 1 CSP ustanovenia o trovách konania pred súdom prvej inštancie sa použijú aj na odvolacie konanie.

59.2. Podľa § 255 ods. 1 CSP súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

59.3. Podľa § 262 ods. 2 CSP o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

60. O náhrade trov odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 396 ods. 1 a § 255 CSP a v odvolacom konaní úspešnému žalovanému priznal voči žalobkyni náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu.

61. Toto rozhodnutie prijal odvolací senát Krajského súdu v Nitre pomerom hlasov 3 : 0 (§ 393 ods. 2 druhá veta CSP a § 3 ods. 9 posledná veta zák. č. 757/2004 Z.z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustné odvolanie.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP). Dovolanie sa podáva v lehote 2 mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii; ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP); dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP). V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP). Dovolať musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP); povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je a/ dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, b/ dovolateľom právnická osoba, jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná, má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa c/ dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).